

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในโครงการวิจัย เป็นการผสมผสานระหว่างวิธีวิจัยระหว่างเชิงคุณภาพ ซึ่งได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม (Participant Observation and Non-Participant Observation) และการระดมความคิดเห็นจากกลุ่มเฉพาะ (Focus Group) การสำรวจ (Survey) การสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง (Structured Interview) และวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในสามจังหวัดได้แก่ อุตรดิตถ์ แพร่ น่าน โดยมีจำนวนประชากรนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวในจังหวัดอุตรดิตถ์จำนวน 421,329 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554) นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดแพร่ ที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 237,930 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2553) และนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในจังหวัดน่าน ที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 235,220 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554) โดยกลุ่มตัวอย่างสำหรับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณตลอดจนเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการสอบถามสามารถกำหนดขนาดของกลุ่มประชากรจากการเปิดตารางของ Taro Yamane (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ขนาดตัวอย่างตามความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ดังนี้

รายการ	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	เปิดตาราง Taro Yamane(คน)
นักท่องเที่ยวจังหวัดอุตรดิตถ์ นักท่องเที่ยวชาวไทย	421,329	400
รวม		400
นักท่องเที่ยวจังหวัดแพร่ นักท่องเที่ยวชาวไทย	237,930	400
รวม		400
นักท่องเที่ยวจังหวัดน่าน นักท่องเที่ยวชาวไทย	235,220	400
รวม		400
		1,200

ดังนั้นขนาดของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยแยกเป็นรายจังหวัด คือ จังหวัดอุดรดิตถ์มีนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 400 คน จังหวัดแพร่มีนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 400 คน และจังหวัดน่านมีนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 400 คน โดยรวมเป็นจำนวน 1,200 คน หลังจากที่ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ซึ่งกำหนดจากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความพร้อมและความเต็มใจจะให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมต่อการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยผู้วิจัยได้เลือกใช้ คือ การสัมภาษณ์โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ซึ่งกำหนดจากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความพร้อมและความเต็มใจจะให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมต่อการดำเนินการวิจัย เช่น การเป็นผู้นำกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มและมีบทบาทสำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกมีความละเอียดในทุกด้านที่ศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และสรุปผลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือดังต่อไปนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก

เป็นการสัมภาษณ์ผู้มีบทบาทสำคัญหรือแกนนำในการดำเนินงานในผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ทั้ง 7 ผลิตภัณฑ์ และองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว 5 องค์ประกอบ รวมทั้งสิ้น 12 กลุ่ม ประกอบไปด้วยภาครัฐภาคธุรกิจเอกชน นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน ผู้ใช้แรงงาน และชาวบ้านในท้องถิ่น ภาคส่วนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 18 คน เพื่อให้ตรวจสอบข้อมูลได้ถูกต้องมากขึ้น

2. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม

เป็นการสังเกตการณ์ในการดำเนินงานทางการท่องเที่ยวที่ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว และองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว

3. การระดมความคิดเห็นจากกลุ่มเฉพาะ(Focus groups)

โดยการคัดเลือกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว และองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐและเอกชน นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน ผู้ใช้แรงงาน และชาวบ้านในท้องถิ่นกลุ่มละ 6-12 คน เพื่อให้สามารถเจาะลึกข้อมูลได้

4. แบบสอบถามเป็นการดำเนินการแจกแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ แต่ละผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ แพร่ และน่านโดยใช้แบบสอบถามเป็นจำนวน 1,200 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่

1. การวิเคราะห์ทางสถิติงานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์เพื่อค้นหาคำอธิบายของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว โดยใช้ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อสะท้อนแนวโน้มอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว

3. การสังเคราะห์ผลการวิจัย เพื่อเสนอแนะเชิงนโยบายงานวิจัยนี้ใช้เทคนิค Diamond Model ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งจากวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณแล้วนำมาประเมินขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดอุดรดิตถ์ แพร่ และน่าน